Punkt 19
porządku obrad

Projekt OR.0006.150.2025

z dnia 14.02.2025r. Zatwierdzony przez
.....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA USTROŃ

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2025-2027

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz.U. z 2025 r., poz. 49)

Rada Miasta Ustroń uchwala

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2025–2027, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025r.

Przewodniczący Rady Miasta

Michał Kubok

KT 3546
RADCA PRAWNY
Anna Sidzina-Landowska

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Ustroń

z dnia.....2025 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2025 – 2027

CZĘŚĆ I.

Wstęp

Priorytetem Gminnego Programu Wspierania Rodziny o którym mowa w art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest wprowadzenie skoordynowanego systemu wsparcia dla rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu zrekonstruowania predyspozycji do ich wypełniania, poprzez pracę z rodziną jak również zagwarantowanie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci oraz przeciwdziałanie problemom.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, w której drzemią wszelkie istotne dla człowieka modele życia, ma duży wpływ na uspołecznianie dziecka i kształtowanie jego postaw. Prawidłowo funkcjonująca rodzina radzi sobie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, jest wsparciem w rozwoju emocjonalnym i społecznym, zaspokaja podstawowe potrzeby bytowe, rekreacyjne i kulturowe. Znaczenie rodziny przekłada się na cały obszar życia dziecka i ma wpływ także w jego dorosłym życiu.

Najważniejszym celem polityki prorodzinnej jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju rodziny. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, a także wyzwala potencjał rodziny. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznych zasobów w celu zdobywania nowych umiejętności. Bardzo ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych. Z kolei w sytuacji kiedy zostają zdiagnozowane zaburzenia prawidłowego funkcjonowania rodziny, które mogą prowadzić do wykluczenia społecznego, odpowiednie instytucje podejmują działania wspierające, edukacyjne, terapeutyczne oraz aktywizujące.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagrażać może wiele czynników, np.: uzależnienia - alkoholizm, dopalacze, narkotyki; przemoc, bezradność w sprawach wychowawczych i opiekuńczych oraz nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Niedostosowaniu społecznemu często towarzyszy również ubóstwo lub długotrwałe bezrobocie, nieodpowiednie warunki mieszkaniowe, przestępczość czy różnego rodzaju choroby, wszystko to w efekcie może powodować dysfunkcyjność rodziny. Zjawiska patologiczne oddziałują w sposób niekorzystny na wszystkich członków rodziny, mianowicie pojawiają się trudności w sprostaniu obowiązkom w stosunku do dzieci i innych członków rodziny, występują problemy w rozwiązywaniu trudnych i kryzysowych sytuacji. Przypadki w takich rodzinach bardzo często są złożone i potrzebują rozwiązań interdyscyplinarnych. Wszystko to powoduje zaburzenia w wypełnianiu ról wewnątrz rodziny, pojawiają się u niektórych członków rodziny niestandardowe normy moralne oraz łamanie prawa.

W momencie kiedy rodzina zaczyna niepoprawnie funkcjonować, odpowiednie instytucje i służby, które są do tego zobligowane, podejmują określone działania przewidziane prawem, których nadrzędnym celem jest dobro dziecka.

Program zakłada działania zorientowane na zabezpieczenie potrzeb, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego, poprawę jakości życia rodzin, promujące i umacniające więzi rodzinne jak również podejmowanie interwencji i objęcie opieką w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Ważną kwestią jest tutaj wspieranie i wspomaganie rodziny w taki sposób, aby nie wykluczać jej z pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jest to istotą podejmowanych działań przy realizacji tego Programu i wynika to z zasady pomocniczości stanowiącej zasadę konstytucyjną.

CZĘŚĆ II.

Odbiorcy Programu

Adresatami założonego Programu są rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Miasta Ustroń, a przede wszystkim rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, jak również rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy Ustroń.

CZĘŚĆ III.

Cel główny

Stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej, wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz pomoc rodzinom, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w ich powrocie do rodziny biologicznej.

CZĘŚĆ IV.

Cele szczegółowe Programu

1. Promowanie wartości rodziny, wzmacnianie jej potencjału rozwojowego i funkcji opiekuńczo– wychowawczej.
2. Rozwijanie profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
4. Zabezpieczenie pieczy zastępczej.
5. Umożliwienie powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej
6. Pomoc dla osób usamodzielnianych

CZĘŚĆ V.

Podejmowane działania

1. **Cel nr 1 - promowanie wartości rodziny, wzmacnianie jej potencjału rozwojowego i funkcji opiekuńczo – wychowawczej, poprzez:**

1) Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rodzinnych spotkań, szczególnie bezalkoholowych.
2) Wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych, opiekuńczych, organizacji, kościołów i innych podmiotów.
3) Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.
4) Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na edukację rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania ich funkcji.

2. **Cel nr 2 - rozwijanie profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku, przez:**

1) Zapewnienie możliwości umieszczenia każdego dziecka w przedszkolu i żłobku.
2) Realizowanie dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach i żłobku.
3) Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę.
4) Analizowanie przyczyn niewydolności rodzin wobec dzieci.
5) Udzielenie najuboższym rodzinom pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

6) Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny między innymi przyznawanie asystenta dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia.

3. **Cel nr 3 - zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży, przez:**

1) Realizację w szkołach programów profilaktyczno – edukacyjnych na temat przemocy i uzależnień.

2) Udzielenie rodzinom, w których występuje problem przemocy i uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej.

3) Monitorowanie terenów placówek oświatowych, placów zabaw i parków.

4. **Cel nr 4 - zabezpieczenie pieczy zastępczej:**

1) Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie.

2) Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

5. **Cel nr 5 - umożliwienie powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej:**

1) Praca socjalna z rodziną, pomoc w przywróceniu równowagi w domu rodzinnym.

2) Motywowanie rodzin biologicznych do podjęcia działań nad polepszeniem swojej sytuacji życiowej i współpracy z asystentem rodziny w celu powrotu dziecka do domu rodzinnego.

6. **Cel nr 6 - pomoc dla osób usamodzielnianych:**

1) Opracowanie indywidualnego programu usamodzielnienia i pomoc w jego realizacji.

CZĘŚĆ VI.

Realizatorzy Programu

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu,
2. Urząd Miasta Ustroń,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Placówki Oświatowe z terenu Miasta Ustroń,
6. Organizacje pozarządowe.

CZĘŚĆ VII.

Partnerzy

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie,
2. Policja,
3. Straż Miejska,
4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie,
5. Służba Zdrowia,
6. Instytucje Kultury,
7. Kluby Sportowe,
8. Media,
9. Kościoły i związki wyznaniowe,
10. Inni.

CZĘŚĆ VIII.

Przewidywane rezultaty

1. Poprawienie funkcjonowania rodzin przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych.
2. Podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych i rodzicielskich, zwiększenie motywacji i aktywności własnej rodziców w podejmowaniu pozytywnych zmian.
3. Zwiększenie wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego dla rodzin.
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin znajdujących się trudnej sytuacji materialnej.
5. Zwiększenie wykorzystania własnych zasobów przez rodziny.
6. Ograniczenie patologii społecznej.
7. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące Program,
8. Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców,
9. Zwiększenie ilości programów, projektów realizowanych na rzecz dziecka i rodziny.
10. Zwiększenie koordynacji działań instytucji i organizacji społecznych na poziomie lokalnym oraz pełniejsze wykorzystanie społecznego potencjału.

CZĘŚĆ IX.

Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu. Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie corocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań w celu monitoringu, oceny skuteczności oraz podejmowania ewentualnych działań korygujących. Program ma charakter otwarty, a więc powinien ewoluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

CZĘŚĆ X.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny kładzie szczególny nacisk na wsparcie rodziny, które powinno mieć charakter kompleksowy, spójny dostosowany do potrzeb konkretnej rodziny. Wsparcie ze strony osób i instytucji powołanych do tego zadania ma istotne znaczenie w profilaktyce skierowanej do rodzin, które tego wymagają. Celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom, zarówno tym które mogą zaistnieć jak i tym które już istnieją.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 został przygotowany w oparciu o art.176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków korzystnych dla rodzin z dziećmi, szczególnie tych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Celem programu jest wskazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwyciężenia braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest wskazane.

DYREKTOR
mgr Zdzisław Dziendziel